

דנ"פ 4948/21 - פלוני נגד מדינת ישראל

בית המשפט העליון

דנ"פ 4948/21

לפני: כבוד הנשיאה א' חיות

המבקש: פלוני

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשה לדיון נוסף על פסק דינו של בית המשפט
העליון בע"פ 4121/20 מיום 1.7.2021 אשר ניתן על
ידי כבוד השופטים ע' ברון, י' אלרון ו-א' שטיין; תגובה
מטעם המשיבה מיום 12.8.2021

בשם המבקש: עו"ד אריאל עטרי

בשם המשיבה: עו"ד עינת גדעוני

החלטה

זוהי בקשה לקיים דיון נוסף בפסק דינו של בית משפט זה (השופטים ע' ברון, י' אלרון-א' שטיין) בע"פ
4121/20 שניתן ביום 1.7.2021 (להלן: פסק הדין), אשר דחה את ערעורו של המבקש על הכרעת הדין בעניינו,
בגדרהורשעבביצוע עבירות מין בקטינים, ועל גזר דינו.

רקע הדברים

1. ביום 23.12.2019 הורשע המבקש על ידי בית המשפט המחוזי בירושלים (השופטים י' נועם, ר' פרידמן-

פלדמן ו-א' אברבנאל) בביצוע שתי עבירות מעשה סדום לפי סעיף 347(ב) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין/החוק) ובמספר רב של עבירות מעשה מגונה בקטין לפי סעיף 348(ב) לחוק, בנסיבות המנויות בסעיפים 345(א)(1) ו-345(ב)(1) לחוק. על פי עובדות כתב האישום, המבקש ביצע שורה של עבירות מין בשלושה אחים קטינים - ד' יליד שנת 2001, ז' יליד שנת 2003 ו-ל' יליד שנת 2005 (להלן יחד: הקטינים). העבירות בוצעו על רקע היכרות המבקש עם משפחת הקטינים המתגוררת עמו באותו יישוב והתפרסו על פני תקופה של ארבע שנים.

כעולה מהכרעת הדין, הרשעת המבקש נסמכה בעיקרה על עדויות הקטינים - עדות הקטין ד' בבית המשפט ועדויותיהם של הקטינים ז' ו-ל' שנמסרו בפני חוקרות הילדים בהתאם לחוק לתיקון דיני הראיות (הגנת ילדים), התשט"ו-1955 (להלן: חוק הגנת ילדים), וכן על עדויותיהן של אם הקטינים ושתי חוקרות הילדים. לאחר בחינת המסכת הראייתית שנפרסה לפניו, קבע בית המשפט המחוזי כי עדויות הקטינים אמינות ומהימנות וכי יש לבכרן על פני עדות המבקש, אשר שתק בחקירותיו במשטרה והכחיש את המעשים המיוחסים לו בבית המשפט. ביום 9.2.2020 נגזר דינו של המבקש ל-7 שנות מאסר בפועל, 18 חודשי מאסר על-תנאי למשך 3 שנים מיום שחרורו מהכלא לבל יבצע עבירה של מעשה סדום בקטין, 10 חודשי מאסר על-תנאי למשך 3 שנים מיום שחרורו לבל יעבור עבירה של מעשה מגונה בקטין, וכן תשלום פיצויים לקטינים בסכום כולל של 155,000 ש"ח.

2. המבקש הגיש ערעור לבית משפט זה על הכרעת הדין ולחלופין על גזר הדין ובו השיג, בין היתר, על קבילותן של חקירות הקטינים שעמדו ביסוד הרשעתו. לשיטת המבקש, בית המשפט המחוזי שגה כשנסמך בהכרעת הדין על גרסאות הקטינים שהעידו בפני חוקרות הילדים, וזאת בשל מספר כשלים שנפלו בהתנהלותן של החוקרות ובהחלטותיהן שלא להתיר את עדותם של הקטינים ז' ו-ל' בבית המשפט. במסגרת זו, טען המבקש כי החוקרות לא יידעו את הקטינים בדבר אפשרות העדתם שלא בנוכחות הנאשם במשפט ולא ערכו בסמוך למועד הדיון בדיקה חוזרת בנוגע לאפשרות התרת עדותם של הקטינים במשפט, כמתחייב בחוק הגנת ילדים. עוד טען המבקש כי לא היה מקום להרשיעו בהסתמך על חקירות הקטינים בשל היעדר ראיית סיוע, שכן לשיטתו, אין בעדויות הקטינים ז' ו-ל' כדי לסייע זו לזו. עוד הלין המבקש על מספר החלטות ביניים שניתנו בהליך קמא, בגדרן נדחו בקשותיו לגילוי חומרים מהמוסד החינוכי שבו למדו הקטינים וממחלקת הרווחה של היישוב שבו התגוררו, כמו גם על החלטות שלא להתיר גילוי חומרים וזימון עדי הגנה בעניין אירוע מיני קודם שבו היה מעורב הקטין ז' בבית ספרו.

3. ביום 1.7.2021 דחה בית המשפט העליון (מפי השופט אלרון ובהסכמת השופטים ברונושטיין) את ערעורו של המבקש, בקבעו כי המקרה דנן אינו נופל בגדר אותם מקרים חריגים המצדיקים את התערבותה של ערכאת הערעור בממצאי עובדה ומהימנות שנקבעו על ידי הערכאה הדיונית. בית המשפט בחן את טענות המבקש בדבר הפגמים שנפלו בהתנהלות חוקרות הילדים ומצא כי אין בהן ממש. בהקשר זה נקבע כי החלטות חוקרות הילדים לאסור את העדת הקטינים נבעו מהתרשמותן באשר למצב הנפשי של הקטינים וממסקנה מקצועית שלפיה עצם מתן העדות תפגע בהם, וזאת במנותק מתנאי מסירת העדות. עוד צוין כי לקטין ז' הוצגה האפשרות להעיד בבית המשפט, אך חוקרת הילדים החליטה לאסור את העדתו כאמור, ואילו הקטין ל' ביקש מפורשות שלא להעיד בבית המשפט. בנסיבות אלו, קבע בית המשפט כי לא נפל כל דופי בהחלטות חוקרות הילדים לאסור את העדת הקטינים בבית המשפט. בית המשפט אף דחה את טענות המבקש בנוגע לאופן עריכת הבדיקה החוזרת באשר לאפשרות העדת הקטינים, אשר בוצעה באמצעות בירור טלפוני עם אמם, בקבעו כי חוק הגנת ילדים אינו מחייב את חוקר הילדים להיפגש עם הקטין ולקבל את עמדתו לצורך הערכה מחודשת של החלטתו. מכל מקום, בית המשפט ציין כי אף אם נפל פסול בעריכת הבדיקה החוזרת, אין בכך כדי להביא לביטול החלטות החוקרות שלא להתיר את עדות הקטינים. בהקשר זה הפנה בית המשפט להסדר החקיקתי המעוגן בסעיף 2 לחוק הגנת ילדים, המעניק לחוקרות הילדים סמכות רחבה להחליט אם

להתיר את עדותו של הילד בבית המשפט, וכן לפסיקתו של בית משפט זה לפיה החלטתו של חוקר הילדים הינה סופית ואין לבית המשפט שיקול דעת בעניין. עוד הוסיף בית המשפט כי משחקירת הקטינים מתועדת ומוקלטת, יש בידי בית המשפט יכולת מוגברת להתרשם ממדינת עדויות הנחקרים, כפי שאכן נעשה בענייננו.

4. כמו כן, בית המשפט דחה את טענת המבקש לפיה אין להסתמך על חקירות הקטינים שנגבו בפני חוקרות הילדים בשל היעדר ראיית סיוע. בית המשפט אימץ בהקשר זה את קביעותיו של בית המשפט המחוזי כי התקיימו מספר ראיות סיוע לצורך הרשעת המבקש בעבירות המיוחסות לו, וביניהן, דפוס דומה של מעשים מיניים בשלושת האחים הקטינים; אותות המצוקה שהביע הקטין ז' בעת חשיפת האירועים המיניים בפני אמו וסירובו בזמן אמת להגיע למפגשי לימוד עם המבקש; וכן עדותו של הקטין ד' בבית המשפט. עוד נקבע כי הפסיקה הכירה גם במצבו הנפשי של נפגע העבירה כסיוע לפי סעיף 11 לחוק הגנת ילדים וכן בעדותו של קטין אחד כסיוע לעדותו של קטין אחר. זאת כאשר עדותו של כל קטין נמסרת לפני חוקר ילדים ומחייבת סיוע בפני עצמה. טענת המבקש לפיה עדויות הקטינים שנגבו על ידי חוקרות הילדים לא יכולות לסייע זו לזו, כך נקבע, עומדת בסתירה להלכה הנוהגת ומרוקנת מתוכן את האפשרות לעשות שימוש מסייע בעדות קטין אחד לעדות קטין אחר. מכל מקום, בית המשפט קבע כי הדמיון הרב במעשי המבקש כלפי שניים מהאחים הקטינים עולה כדי עדות שיטה המספקת את הסיוע הדרוש לעדותם. לבסוף, בית המשפט דחה את טענות המבקש בנוגע להחלטות הביניים שניתנו בהליך דלמטה, וקבע כי לא נפל כל דופי בהחלטות בית המשפט המחוזי בעניין זה.

5. אשר לערעור על גזר הדין, בית המשפט קבע כי עניינו של המבקש אינו נמנה עם אותם מקרים חריגים המצדיקים התערבות של ערכאת הערעור בגזר הדין שניתן על ידי הערכאה הדיונית. בית המשפט הוסיף ועמד על חומרת המעשים שבהם הורשע המבקש וקבע כי העונש שהושת עליו הינו מאוזן ותואם את מדיניות הענישה הנוהגת, ואף נוטה במידה מסוימת לקולא.

טענות הצדדים

6. מכאן הבקשה דנו, שבה טוען המבקש כי בפסק דינו של בית משפט זה נקבעו מספר הלכות חדשות וקשות אשר סותרות הלכות קודמות שיצאו מלפני בית משפט זה ומצדיקות קיומו של דיון נוסף. לשיטת המבקש, בית המשפט קבע הלכה חדשה בנוגע לפרשנות הוראת סעיף 2 לחוק הגנת ילדים הנוגדת את לשון החוק, לפיו בטרם תתקבל החלטה בעניין העדת קטין, יש ליתן לקטין הזדמנות להביע את עמדתו בעניין עדותו ודרכי גבייתה. לשם כך, טוען המבקש, נדרש חוקר הילדים להציג בפני הקטין את החלופות הקיימות למסירת עדותו בבית המשפט, וככל שלא עשה כן – אין לקבל את עדות הקטין כראיה קבילה. בענייננו, סבור המבקש כי חוקרות הילדים כשלו בקיום חובתן, שכן אף אם ביררו עם הקטינים את נכונותם להעיד, לא הוצגו בפניהם כלל החלופות למסירת עדותם, ומשכך תוצרי חקירותיהן אינם קבילים. עוד טוען המבקש כי חוקרות הילדים לא עמדו בחובתן להעריך מחדש את החלטתן לאסור את העדת הקטינים במסמך למשפט, ואף מן הטעם הזה אין לקבל את עדויות הקטינים כראיות קבילות. לשיטת המבקש, חרף מעמדן הקוגנטי של החובות המוטלות על חוקרות הילדים, בית המשפט קבע הלכה חדשה לפיה קיומן נתון לשיקול דעת החוקרות ובכך "עיקר פסק הדין את הוראות החוק המפורשות [...] בהלכה קשה, בעלת השלכות רוחביות [...] [ה]הופכת חקירות לא קבילות לפי החוק – לראיות שהינן קבילות מכח פרשנותו, בלבד".

עוד טוען המבקש כי בית המשפט הרחיב בפסק דינו את גדריה של ראיית הסיוע הנדרשת לפי סעיף 11 לחוק

הגנת ילדים וכלל בה ראיות שאינן עומדות במבחנים שהותוו בפסיקה, כדוגמת חקירות קטינים המלמדות על מעשים דומים. בהקשר זה נטען כי לא היה מקום להכיר בחקירותיהם של הקטינים כראיות סיוע הדדיות, וזאת, בין היתר, נוכח ההלכה הנוהגת לפיה שימוש בעדות קטין אחד כראיה מסייעת לעדותו של קטין אחר יעשה אך במקרים חריגים ולא בדרך שגרה. עוד סבור המבקש כי בית המשפט שגה כאשר לא התערב בהחלטות הביניים שניתנו על ידי בית המשפט המחוזי בעניין גילוי ראיות וזימון עדי הגנה. לשיטת המבקש, החלטות אלו עומדות בסתירה להלכה הנוהגת והן פוגעות פגיעה בלתי מידתית בזכויות נאשמים. לבסוף, טוען המבקש כי יש לבטל את עונש המאסר שנגזר עליו, ולחלופין לקצרו, בשל עינוי הדין שנגרם לו עקב התארכות המשפט.

7. המשיבה, מצידה, סבורה כי יש לדחות את הבקשה לדיון נוסף משלא נקבעה בפסק הדין כל הלכה חדשה, לא כל שכן הלכה העומדת בסתירה להלכה קודמת או הלכה שמצדיקה קיום דיון נוסף מפאת קשיותה. לשיטת המשיבה, כלל טענות המבקש הן טענות "ערעוריות" המופנות כלפי ממצאי עובדה ומהימנות שנדונו והוכרעו בפסק דינו של בית משפט זה, ומשכך אינן מגלות כל עילה לקיומו של דיון נוסף. לגופם של דברים, המשיבה סומכת ידיה על קביעותיו של בית המשפט בפסק הדין, אשר לעמדתה, אך יישם את ההלכות הנוהגות באשר לפרשנותו של סעיף 2 לחוק הגנת ילדים ובאשר לטיבה של ראיות הסיוע הנדרשת לחקירות קטינים, והחילן על עניינו הפרטני של המבקש. אשר לטענות המבקש בדבר החלטות הביניים שניתנו בעניינו, טוענת המשיבה כי בית המשפט אך אימץ את קביעותיו של בית המשפט המחוזי ואין בכך משום הלכה חדשה המצדיקה דיון נוסף. עוד סבורה המשיבה כי אין מקום להתערב בעונש שנגזר על המבקש מחמת עינוי דין, שכן התמשכות המשפט נבעה במידה רבה מהתנהלות ההגנה, כפי שקבע בית המשפט המחוזי בגזר דינו.

דיון והכרעה

8. לאחר עיון בפסק הדין, בבקשה לדיון נוסף ובתגובה לה, הגעתי לכלל מסקנה כי דין הבקשה להידחות. דיון נוסף הוא הליך נדיר וחריג שיש לייחדו אך לאותם מקרים שבהם נפסקה הלכה חדשה העומדת בסתירה להלכה קודמת של בית המשפט העליון, או שמפאת חשיבותה, קשיותה או חידושה ראוי לקיים בה דיון נוסף (סעיף 30(ב) לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984; דנ"פ 3319/21 פלוני נ' פלוני, פסקה 7 (4.8.2021)). עוד נקבע בפסיקה כי על ההלכה החדשה לגלות את עצמה על פני פסק הדין ולהיות ברורה ומפורשת (דנ"פ 4966/19 קרני נ' מדינת ישראל, פסקה 5 (8.8.2019)). תנאים אלו אינם מתקיימים במקרה שלפנינו.

9. עיון בפסק הדין נושא הבקשה מעלה כי לא נקבעה בו כל הלכה חדשה ביחס לפרשנות הוראת סעיף 2 לחוק הגנת ילדים, והוא אך מיישם את אבני הדרך שהותוו בפסיקה בנושא העדת קטינים על נסיבותיו הפרטניות של המקרה, כפי שפורטו בפסק הדין. לא אחת נפסק כי סמכותו של חוקר הילדים בקשר להעדת קטין היא רחבה ולחוקר הילדים נתון שיקול דעת מקצועי לגבי אופן ניהול החקירה וגביית עדות הקטין (ע"פ 8805/14 כהן נ' מדינת ישראל, פסקה 23 (7.1.2016); ע"פ 5597/19 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 57 (25.11.2020)). בעניינו, בית המשפט לא מצא מקום להתערב בקביעותיו של בית המשפט המחוזי, אשר נסמכו על הוראות החוק וההלכה הפסוקה, לפיהן חוקרות הילדים פעלו כדין וכי לא נפל דופי בהחלטותיהן לאסור את העדת הקטינים. בכך אין משום קביעת הלכה חדשה המצדיקה קיומו של דיון נוסף.

10. הוא הדין ביחס לטענת המבקש בדבר הסיוע הנדרש בעניין חקירות קטינים. בית המשפט בחן את עובדות

המקרה ואת המסכת הראייתית שנפרסה לפני הערכאה הדיונית, ולא מצא לסטות מקביעתו של בית המשפט המחוזי לפיה עדויות הקטינים נתמכו בשורה של ראיות מסייעות משמעותיות אשר סיפקו את התוספת הראייתית הדרושה להרשעת המבקש. מסקנה זו, כך צוין בפסק הדין, עולה בקנה אחד עם ההלכה הנוהגת אשר הכירה זה מכבר במצבו הנפשי של נפגע עבירת מין כראיה שיש בה כדי לסייע לעדותו (ראו: ע"פ 2686/15 בנטו נ' מדינת ישראל, פסקה 55 (5.3.2017); ע"פ 4203/19 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 32 (29.7.2020)); כמו כן יכולות עדויותיהם של מתלוננים שונים הנוגעות למעשים דומים, לשמש כסיוע הדדי זו לרעותה (ע"פ 5597/19 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 77 (25.11.2020); ע"פ 7792/13 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 66 (28.9.2016)). קביעותיו אלו של בית המשפט, המאמצות את ממצאי העובדה והמהימנות של בית המשפט המחוזי אינן, איפוא, אלא יישום ההלכה הקיימת וגם הן אינן מצדיקות דיון נוסף.

11. יתר טענות המבקש עוסקות בפגמים שונים שנפלו, לשיטתו, בהחלטות ביניים שניתנו על ידי בית המשפט המחוזי בהליך קמא, וכן בעונש שהושת עליו. טענות אלה הן טענות "ערעוריות" מובהקות, אשר הליך הדיון הנוסף אינו האכסניה המתאימה לדון בהן (דנ"פ 2784/21 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 5 (20.5.2021); דנ"פ 1175/19 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 5 (14.2.2019)).

אשר על כן, הבקשה נדחית.

ניתנה היום, י"ח בחשוון התשפ"ב (24.10.2021).

ה נ ש י א ה